

Debattinlägg i Östersunds-Posten 30 juni 2007:

Våga fråga folket!

Tidigt på midsommardagens morgon hade Tysklands kansler Merkel lyckats. Efter hårda nattmanglingar hade hon pressat Polen och bröderna Kaczynski att acceptera den nya maktfördelningen med "dubbla majoriteter" i EU.

Förändringen innebär att Tysklands makt kraftigt stärks på de mindre ländernas bekostnad. Det var detta Polen motsatte sig - och fick så mycket skäll för. Man må vara allmänt kritisk mot tvillingbröderna och deras politik, men här kämpade de verkligen för de mindre staterna.

Polen ville att varje land skulle få det antal röster som svarar mot kvadratroten av folkmängden i miljoner, för övrigt samma krav som Sverige drev för sju år sedan. Det skulle ha gett Tyskland nio, Polen sex och Sverige tre röster i ministerrådet. Men endast Tjeckien slöt upp vid Polens sida och man fick ge sig. Att den nya maktfördelningen inte kommer att träda i kraft fullt ut förrän 2017 ses ändå som en framgång i Warszawa.

Systemet med dubbla majoriteter innebär att Sveriges inflytande reduceras till en tiondel av Tysklands i ministerrådet, jämfört med en tredjedel i dag. Dessa konsekvenser har knappt diskuterats alls, men statsminister Reinfeldt verkar nöjd med det minskade inflytandet.

I praktiken har "reformfördraget" ungefär samma innehåll som den konstitution som de franska och holländska väljarna förkastade 2005. EU ska bli en "juridisk person" som kan förhandla som en stat med andra stater. Majoritetsbeslut införs på ytterligare ett femtiotal områden. Unionen får en särskild president och en utrikesminister, även om denne nu kallas "hög representant". Förändringarna är mest taktiska i syfte att undvika folkomröstningar.

Fredrik Reinfeldt verkar främst ha inriktat sig på att vara ordförande Merkel till lags. I respekt för folkviljan och EMU-folkomröstningen borde det ha varit en självklarhet för honom att kräva ett formellt svenskt undantag från euron, vilket Danmark och Storbritannien har. Sorgligt nog kom inte ens en antydning i den riktningen.

Oberoende av syn på EU bör det ligga i allas intresse att väljarna får ta ställning till "reformfördraget". Aktuella opinionsundersökningar visar också att en klar majoritet av medborgarna vill rösta om det nya fördraget, såväl i Sverige som i övriga medlemsländer. Men detta demokratiska inflytande vill EU-topparna förvägra dem.

I vårt land är det främst EU-kritiker som arbetar för att medborgarna ska få vara delaktiga. EU-anhängarna verkar däremot vilja hindra ett demokratiskt inflytande över det framtida samarbetet i Europa. Är de så rädda för folkviljan att de inte inser att ett samarbete som byggs underifrån är mera hållbart än ett samarbete som prackas på medborgarna från ovan?

Det finns dock unionsförespråkare som inser vikten av folkligt deltagande. Ett exempel är den brittiska vice ordföranden i EU-parlamentet, Diana Wallis från liberala Aldegruppen, som aktivt driver kravet på folkomröstningar. "Att förvägra medborgarna att rösta tjänar inte Europas sak", menar hon, "det skapar i stället misstänksamhet om att vi har något att dölja".

Så sant som det är sagt. Våga fråga folket om EU-fördraget!

Håkan Larsson, Rödön
Tidigare riksdagsledamot,
aktiv i nätverket Nytt Europa

Artikeln publicerades
2007-06-30 kl.00.00

Håkan Larsson
journalist och tidigare riksdagsledamot (c)
PI 1874 Rödön, 835 91 KROKOM
063-342 18 (hem), 070-266 72 62 (mobil)
hemsida: www.centerpartiet.se/hakan.larsson

Välkommen till min blogg! www.hakansblogg.se